

**THE STATE EDUCATION DEPARTMENT /
THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234**

Office of Bilingual Education and World Languages

55 Hanson Place, Room 594
Brooklyn, New York 11217
Tel: 718-722-2445 Fax: 718-722-2459

89 Washington Avenue, Room 528EB
Albany, New York 12234
Tel: 518-474-8775 Fax: 518-474-7948

**မိတ်ကမျာ်ဂ်ဝီတံးခွဲးတံးယံာ်တဖၣ်
လာၣ်န့ၣ်ယံးကီၣ်ဖဲၣ်ပုၤမၤလိၤအဲကလံးကျိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်**

New York State Education Department (NYSED) Commissioner Regulations Part 154 ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် - English Language Learners (ELLs) အမိတ်/ပုၤကွဲးထွဲတံးတဖၣ် - ယုၣ်ဒီး -

- ၁. တံးခွဲးတံးယံာ်လာၣ်န့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် လၢကဒီးန့ၣ် ကမျာ်တံးကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ကလီၤ လၢကွီၤလီၤကဝီၤ ဖဲနအိၣ်ဆိးအပူၤ, လၢတအိၣ်ဒီးတံးကွဲးမဲာ် န့ၣ်မ့တမ့ၢ် နဖိတဖၣ်အတၢ်န့ၣ်လီၤကီၢ်အပတီၢ် (အဒိ, နဟံၣ်ပိယံဖိကရၢဖိတဖၣ် မ့ၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိ, ပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးကီၢ်, မ့တမ့ၢ် တအိၣ်ဒီးလံာ် တီလံာ်မိဖိးသဲး) ဒီးကျိၣ်လာၣ်န့ၣ် မ့တမ့ၢ် နဖိတဖၣ်ကတီၤ အဖိခိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၂. တံးခွဲးတံးယံာ်လာၣ်န့ၣ်ကဆဲးလီၤနဖိအမံၤတဖၣ်လၢကွီၤအပူၤ လၢတအိၣ်ဒီးတံးမၤနဟ့ၣ်လီၤတံးဂ်တံးကျိၣ် မ့တမ့ၢ် လံာ်ကလံာ်ခိ လၢကဟံၣ်ပျါ ထီၣ်န့ၣ်မ့တမ့ၢ် နဖိတဖၣ်အတၢ်န့ၣ်လီၤကီၢ်အပတီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တံးယုၣ်ထီၣ်န့ၣ်လၢနကဟ့ၣ်လီၤ social security card မ့တမ့ၢ် နီၣ်ဂံၢ်, တံး န့ၣ်လီၤကီၢ်ဘၣ်စၢ် မ့တမ့ၢ် ဘၣ်စၢ်အပတီၢ်, မ့တမ့ၢ် တံးကဲထံဖိကီၢ်ဖိလံာ်အုၣ်သးတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တံးကဲထံဖိကီၢ်ဖိအပတီၢ်တဖၣ်တသ့ဘၣ်န့ၣ် လီၤ.
- ၃. တံးခွဲးတံးယံာ်လာၣ်ဖဲၣ်ဒရၢၣ်သဲးတံးသိၣ်တံးသီအဖိလံာ် နအိၣ်ဒီး ပုၤတဲကျိးထံတံး/ပုၤကွဲးကျိးထံတံးလၢအိၣ်ဒီးအကံာ်အစီလၢကျိၣ်လာၣ်န့ၣ်ဘၣ် သးအီၤလၢတံးကတီၤခိဆၢညါလိာ်သးကဒဲကဒဲဒီးကွီၤလီၤကဝီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၄. တံးခွဲးတံးယံာ်လာၣ် နဖိကန့ၣ်လီၤမၤလိၤတံးလၢ Bilingual Education (BE) တံးတိာ်ကျဲၤအပူၤသ့ဖဲ ပုၤလၢအကတီၤ ကျိၣ်လာၣ်ဟံၣ်/ဂံၢ်ခိၣ် ထံးအကျိၣ်တမံၤအိၣ်အဂၤ ၂၀ မ့တမ့ၢ် ပုၤကွီၤဖိတီၤပတီၢ်လၢအကတီၤန့ၣ်လီၤ.[1]
- ၅. တံးခွဲးတံးယံာ်လာၣ် ကကွဲးတံးဘိးဘၣ်သ့ညါလၢအဲကလံးကျိၣ် ဒီးကျိၣ်လာၣ်န့ၣ်သးအပူၤ လၢနဖိဘၣ်ဟံၣ်နီၣ်အီၤန့ၣ် ပုၤကမၤလိ ELLs အ သိးဒီးတံးကဟံၣ်လီၤအီၤလၢ ကျိၣ်ခံကျိၣ်တံးကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပူၤ မ့တမ့ၢ် English as a New Language (အပူၤကွဲးတံးကိးအီၤလၢ English as a Second Language) တံးတိာ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ.[2]
- ၆. တံးခွဲးတံးယံာ်လာၣ်တံးဒုးသ့ညါလီၤတံးဂ် လၢအိၣ်ဒီးအကံာ်အစီဖိဒိၣ် အဆၢကတီၢ်, လၢဘၣ်တံးဟ့ၣ်လီၤအီၤလၢနကွီၤလီၤကဝီၤ, လၢအိၣ်ဒီး တံးပညိၣ်လၢ ကီၢ်ဖဲၣ်တီၤပတီၢ်, တံးဒီးဖဲးတဖၣ်, ဒီးကွီၤအတၢ်မုၢ်လၢကွီၤဖိတဖၣ်လၢ ELLs အဂီၢ်, တကတီၢ်ယံ ကျိၣ်အတၢ်ပညိၣ်ကွီၤဖိဒီး တံးလိၣ်ဘၣ်တဖၣ်လၢကျိၣ်ခံကျိၣ်တံးကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီးအဲကလံးကျိၣ်ဒ်ကျိၣ်အသိးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တံးဒုးသ့ညါလီၤတံးဂ်တံး ကျိၣ်အံၤ ကဘၣ်မၤအသးတဖၣ်တံးဟံၣ်လီၤကွီၤတံးရဲၣ်တံးကျဲၤလၢခံကတံးတဘျီ, ဒီးတံးကဘၣ်တဲန့ၣ်လၢကျိၣ်လာၣ်န့ၣ်သးအီၤ ဒီးန့ၣ်ပၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ.
- ၇. တံးခွဲးတံးယံာ်လာၣ်ကဒီးန့ၣ်တံးဂ်တံးကျိၣ် ဘၣ်ယးဒီးနဖိအဲကလံးကျိၣ်တံးဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်, ဒီးဘၣ်ယးဒီးအဲသ့အကျိၣ်လာၣ်အစူးကါဝဲလၢ ဟံၣ် အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် ဖဲအဲသ့မၤလိၤတံးလၢကျိၣ်ခံကျိၣ်တံးကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တံးတိာ်ကျဲၤအပူၤအခါန့ၣ်လီၤ.
- ၈. တံးခွဲးတံးယံာ်လာၣ်ကထံၣ်လိာ်သးဒီးကွီၤအပုၤမၤတံးဖိ အစ့ၤကတံးတနံၣ်တဘျီ, ဒ်န့ၣ်အသိး ကမၤတံးအိၣ်ဖိၣ်ထီၣ်ရီၤအဂၤလၢအလိၣ်ထီၣ်ဝဲ တဖၣ်,လၢကတံးပိၣ်သကိးနဖိအတၢ်မၤလိၤမၤဒီးလၢအကျါဘၢအသးဒီးတခါဒီးကျိၣ်တံးဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တံးမၤအကျါအကျဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

- ၉. တာ်ခွဲးတာ်ယာ်လာ တာ်ကဆာ်နဖိလၢကျိၣ်ခံကျိၣ်တာ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ မ့တမ့ၢ် အဲကလံးကျိၣ်ခံကျိၣ်အသိအသိးတာ်တိာ်ကျဲၤအပူၤလၢတာ်ဆဲးလီၤမံၤ၁၀ သီအတီၢ်ပူၤ, ဒီးတာ်ခွဲးတာ်ယာ်လာတာ်ယုထၢလၢကဟးထီၣ်လၢ ကျိၣ်ခံကျိၣ်တာ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တာ်တိာ်ကျဲၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. အစ့ၤကတၢၢ်, နဖိတဖၣ်ကဘၣ်ဒီးန့ၣ်ကျိၣ်ခံကျိၣ်တကျိၣ်ခံကျိၣ်အသိအသိးတာ်န့ၣ်ကျဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၁၀. တာ်ခွဲးတာ်ယာ်လာ တာ်ကဆာ်နဖိတဖၣ်အူၤကူၤအဂၤတဖျၢၣ်လၢနလီၤကဝီၤအပူၤ လၢအဟ့ၣ်လီၤကျိၣ်ခံကျိၣ်တာ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢနကျိၣ်အပူၤ, ဝဲနဖိတဖၣ် အကူၤနီၢ်လၢတဟ့ၣ်လီၤ တာ်တိာ်ကျဲၤန့ၣ်အသိးတဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
- ၁၁. တာ်ခွဲးတာ်ယာ်လာနဖိတဖၣ်အဂီၢ် လၢကအိၣ်ဒီးတာ်ထဲသိးတုၤသိးလၢတာ်တိာ်ကျဲၤဒီးတာ်မၤစၢၤခဲလၢာ်လၢ ဘၣ်တာ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤလၢနကျိၣ်လီၤကဝီၤ, သးန့ၣ်ဒီးတီၤပတီၢ်လၢအကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲ ယုာ်ဒီးတာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢတာ်လိာ်ဘၣ်အီၤလၢတာ်ဖျိထီၣ်ကူၤအဂီၢ်, ဒီးအူၤကူၤခဲလၢာ်အတၢ်တိာ်ကျဲၤလၢအအိၣ်ဝဲလၢပူၤကူၤဖိအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၁၂. တာ်ခွဲးတာ်ယာ်လာနဖိတဖၣ်အဂီၢ် လၢကဒီးန့ၣ်တာ်သိၣ်လိမိာ်ပုၤအဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်ခဲလၢာ်, ဒီးလၢကမၤလိအဲကလံးကျိၣ်ခံကျိၣ်ဒီးလံာ်တာ်မၤလိအဂၤတဖၣ်ဒီးအမ့ၢ် တာ်ဖးလံာ်/ ကျိၣ်ခွဲၤလၢတဖၣ်, တာ်ဂံာ်တာ်ဒွဲး, ဝဲအ့ၣ်, ဒီးပုၤတဝါတာ်ရူၤလိာ်မုာ်လိာ်တာ်မၤလိတဖၣ် ဝဲတာ်မၤလိမၤဒီးတီၤပတီၢ်တပတီၢ်ယိၣ်ပုၤထီၣ်အဂၤတဖၣ်ခဲလၢာ်အသိးန့ၣ်လီၤ. တာ်ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ELL တာ်မၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ် တဟ့ၣ်ပနီၣ်ကံာ်စိတာ်သ့ၣ်ဘၣ်လၢနကမၤန့ၣ်တာ်သိၣ်လိမိာ်ပုၤအဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၁၃. တာ်ခွဲးတာ်ယာ်လာနဖိတဖၣ်အဂီၢ် လၢကမၤန့ၣ်တာ်ခွဲးတာ်ယာ်လာပုၤပုၤ လၢကန့ၣ်လီၤပုၤယုာ်လၢတာ်ဟူးတာ်ဂဲၤအပိၣ်တဖၣ် (ကူၤဝံၤအလီၢ်ခံချး(ဘ)တဖၣ်, တာ်ဂဲၤလိာ်ကွဲးတဖၣ်, အဂၤတဖၣ်) န့ၣ်လီၤ. တာ်ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ELL တာ်မၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ် တဟ့ၣ်ပနီၣ်တာ်န့ၣ်လီၤပုၤယုာ်လၢတာ်ဟူးတာ်ဂဲၤအပိၣ်တဖၣ်အပူၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၁၄. တာ်ခွဲးတာ်ယာ်လာနဖိတဖၣ်အဂီၢ် လၢကမၤန့ၣ်တာ်ဆိၣ်ထွဲတာ်မၤစၢၤတဖၣ် (အဒိ, တာ်မၤလိမၤဒီးတာ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤတာ်မၤစၢၤတဖၣ်) လၢကဘၣ်လိာ်ဒီးတာ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤတာ်ရဲၣ်တာ်ကျဲၤတဖၣ်လၢ ကူၤ/ လီၢ်ကဝီၤဟ့ၣ်လီၤဝဲအူၤကူၤဖိခဲလၢာ်တဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၁၅. တာ်ခွဲးတာ်ယာ်လာကမၤန့ၣ် နဖိတဖၣ် ကဒီးဝဲးတန့ၣ်တဘျီ လၢကယုၤသ့ၣ်ညါအာတ်အဝဲသ့ၣ် အဲကလံးကျိၣ်ခံကျိၣ်ဒိၣ်ထီၣ်အကျိၣ်အကျဲ, ဒီးကမၤန့ၣ်တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၤဘၣ်သးဒီးနဖိတဖၣ်အတၢ်ဟူးတာ်ဂဲၤလၢ တာ်မၤလိမၤဒီးတာ်ဒီးဝဲးတဖၣ်, ယုာ်ဒီးန့ၣ်ယိးကီၢ်စဲၣ်တာ်ဒီးဝဲးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၁၆. တာ်ခွဲးတာ်ယာ်လာကမၤန့ၣ် နဖိအတၢ်ဆဲးလီၤမံၤတပယုာ်ယိတန့ၣ်ဘၣ်တန့ၣ် လၢကျိၣ်ခံကျိၣ်တာ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပူၤ မ့တမ့ၢ် **English as a New Language** တာ်တိာ်ကျဲၤအပူၤဝဲအဝဲသ့ၣ်မၤလိဒီးတာ်လၢ ELLs အခါန့ၣ်လီၤ.
- ၁၇. တာ်ခွဲးတာ်ယာ်လာကဆဲးကျဲၤ **New York State Education Department's Office of Bilingual Education and World Languages** ဝဲတာ်မ့ၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တာ်ခွဲးတာ်ယာ်လာထးတဖၣ်တမံၤလၢလၢအခါန့ၣ်လီၤ.

ဝံသးစူၤကိး **ELL Parent Hotline** ဝဲ **1-800-469-8224**, မ့တမ့ၢ် အံမ့(လ) nysparenthotline@nyu.edu -

လၢကမၤန့ၣ်အါထီၣ် တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၤအဂီၢ်, လဲၤကွဲၤဝဲ **www.p12.nysed.gov/biling**

မ့တမ့ၢ် ကွဲးလံာ်ပရၢဆူ -

**New York State Education Department
Office of Bilingual Education & World Languages
55 Hanson Place, Room 594
Brooklyn, New York 11217**

[1] လၢဂ့ၢ်န့ၣ်ယိးအပူၤ, ဝဲ *Aspira Consent Decree* စုာ်စုာ်, BE တာ်တိာ်ကျဲၤအံၤ တာ်လိာ်ဘၣ်ဝဲ တီၤ K-8 အပူၤ ဝဲ ပုၤကူၤဖိ ၁၅ ဂၤ မ့တမ့ၢ် တီၤပတီၢ်ထီၣ်ပုၤကူၤဖိတဖၣ်အါဂၤလၢ ကတီၢ်ကျိၣ်တမံၤယိလၢ တီၤခဲတီၤလၢအဘူးလိာ်သးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤကူၤဖိလၢအကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲအကံာ်အစိမ့ၢ်တအိၣ်လၢလၢလိာ်လိာ်လၢကူၤအပူၤဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်အိၣ်လၢအကူၤလီၢ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်, လီၢ်ကဝီၤကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤ BE တာ်တိာ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ.

[2] ELLs ခဲလၢာ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အကျိၣ်တာ်သ့ၣ်ဘၣ်တဖၣ် ခိဖျိ “အဲကလံးကျိၣ်ခံကျိၣ်အသိအသိး” တာ်မၤလိအကတီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ်, ပုၤလၢအအိၣ်လၢ ကျိၣ်ခံကျိၣ်တာ်တိာ်ကျဲၤအပူၤတဖၣ်စ့ၢ်ကိး န့ၣ်လီၤပုၤယုာ်လၢ **Home Language Arts** အပူၤန့ၣ်လီၤ. တာ်သိၣ်လိအခိၣ်သ့ၣ်လီၢ်ကဝီၤတဖၣ် (အဒိ, တာ်ဂံာ်တာ်ဒွဲး, ဝဲအ့ၣ်, ဒီးပုၤတဝါတာ်ရူၤလိာ်မုာ်လိာ်တာ်မၤလိတဖၣ်) တာ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤလၢ ကျိၣ်ခံကျိၣ်တာ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တာ်တိာ်ကျဲၤအပူၤ လၢအဲကလံးကျိၣ်ခံကျိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်စူးကါဝဲလၢဟံၣ်အပူၤခံကျိၣ်လၢန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအအိၣ်လၢ ကျိၣ်ခံကျိၣ်တာ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တာ်တိာ်ကျဲၤအပူၤတဖၣ် ဟံးန့ၣ် တာ်သိၣ်လိမိာ်ပုၤအခိၣ်သ့ၣ်လီၢ်ကဝီၤတာ်မၤလိအကတီၢ်တဖၣ်လၢအဲကလံးကျိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.